

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2018 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Marek Długosz (spr.)
Sędziowie:	SSA Barbara Polańska-Seremet SSA Barbara Nita-Światłowska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Anita Kus

przy udziale Prokuratora Prokuratury Regionalnej Marty Gdańskiej – Kusior

po rozpoznaniu w sprawie

K. O.

oskarżonej z art. 56 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 9 § 3 k.k.s. i inne

J. O.

oskarżonego z art. 56 § 2 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 9 § 3 k.k.s.,

Ł. C.

oskarżonego z art. 56 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 9 § 3 k.k.s. i inne

zażalenia wniesionego przez obrońcę oskarżonych

na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 27 sierpnia 2018 roku, sygn. akt VI K 187/16

w przedmiocie odmowy uchylenia zabezpieczenia majątkowego

na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 3 k.p.k.

postanawia

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że wniosek obrońcy oskarżonych uwzględnić i na podstawie art. 291 § 4 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. uchylić wobec K. O., J. O.

i Ł. C. zabezpieczenie majątkowe zastosowane postanowieniami Prokuratora Rejonowego w Chrzanowie z dnia 19 października 2016 roku (sygn. akt PR 1 Ds. 745.2016.Spc).

SSA Barbara Polańska-Seremet SSA Marek Długosz SSA Barbara Nita-Światłowska SSA

UZASADNIENIE

Postanowieniami Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Chrzanowie z dnia 19.10.2016 r. (sygn. akt PR 1 Ds. 745.2016.Spc.) zabezpieczono na mieniu oskarżonych K. O., J. O. i Ł. C. wykonanie groźących im kar grzywny oraz orzeczenia o kosztach sądowych, a w odniesieniu do K. O. i Ł. C. także wykonanie środka kompensacyjnego w postaci obowiązku naprawienia szkody.

Prokurator dokonując zabezpieczenia uznał, że zebrany materiał dowodowy wskazuje ma duże prawdopodobieństwo, że oskarżeni (wówczas posiadający status podejrzanych) popełnili zarzucane im przestępstwa określone w przepisach ustawy kodeks karny skarbowy i kodeks karny, za które grozi im:

- w przypadku J. O. kara grzywny w ilości 250 stawek dziennych, przy przyjęciu wysokości jednej stawki na kwotę 150 zł, a zatem w kwocie 37 500 zł, oraz zasądzenie kosztów sądowych w kwocie około 4 000 zł,

- w przypadku K. O. kara grzywny w ilości 200 stawek dziennych, przy przyjęciu wysokości jednej stawki na kwotę 150 zł, a zatem w kwocie 30 000 zł, oraz zasądzenie kosztów sądowych w kwocie około 3 000 zł, a nadto możliwość orzeczenia wobec niej obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem w wysokości 330 000,00 zł,

- w przypadku Ł. C. kara grzywny w ilości 200 stawek dziennych, przy przyjęciu wysokości jednej stawki na kwotę 150 zł, a zatem w kwocie 30 000 zł, oraz zasądzenie kosztów sądowych w kwocie około 3 000 zł, a nadto możliwość orzeczenia wobec niego obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem w wysokości 330 000,00 zł.

Nadto prokurator stwierdził, że sytuacja materialna i osobista wszystkich trzech oskarżonych uzasadnia przyjęcie, iż istnieje obawa, że bez dokonania przedmiotowego zabezpieczenia, wykonanie groźących podejrzanym kar grzywien, kosztów sądowych i ewentualnie orzeczonego obowiązku naprawienia szkody będzie niemożliwe, bądź znacznie utrudnione.

Postanowienie to podlegało kontroli instancyjnej, a Sąd Okręgowy w Krakowie postanowieniem z dnia 3 stycznia 2018 r. utrzymał je w mocy.

Powołanym na wstępie postanowieniem Sąd Okręgowy w Krakowie nie uwzględnił wniosku obrońcy oskarżonych J. O., K. O. i Ł. C. w przedmiocie uchylecia zabezpieczenia majątkowego dokonanego na mieniu tych oskarżonych.

W ocenie Sądu I instancji argumenty podniesione przez obrońcę we wniosku o uchylenie zabezpieczenia majątkowego stanowią powtórzenie zarzutów zażalenia na decyzję prokuratora o zastosowaniu zabezpieczenia majątkowego, które zostały już rozpoznane przez Sąd Okręgowy w Krakowie, nie doprowadzając do jego uchylecia, a od tamtej chwili nie ujawniły się w niniejszej sprawie żadne nowe okoliczności podważające prawidłowość podstawy prawnej i faktycznej dokonanego zabezpieczenia.

Sąd I instancji podkreślił, że kwestia prawidłowości wskazanej w akcie oskarżenia kwalifikacji prawnej czynów zarzucanych oskarżonym J. O., K. O. i Ł. C. będzie przedmiotem szczegółowej analizy Sądu na etapie wyrokowania. Nadto Sąd I instancji uznał, że nawet przy przyjęciu możliwości zmiany kwalifikacji w kierunku wskazywanym przez obrońcę, nadal pozostaje aktualna możliwość wymierzenia oskarżonym kar grzywien i zasądzenia kosztów procesu.

W zakresie zarzutu odnoszącego się do błędnie wskazanej podstawy prawnej w postanowieniach o zabezpieczeniu majątkowym, tj., poprzez podanie odpowiednich przepisów z kodeksu postępowania karnego zamiast z kodeksu karnego skarbowego, Sąd I instancji odwołał się do stanowiska prezentowanego w doktrynie (vide: P. Kardas, G. Łabuda, T. Razowski, Kodeks karny skarbowy. Komentarz, wyd. III, Lex), iż regulacja z art. 131 k.k.s. stanowi uzupełnienie art. 291 k.p.k. Na tej podstawie Sąd I instancji skonstatował, że zgodnie z treścią art. 113 § 1 k.k.s. do przestępstw skarbowych mają zastosowanie przepisy kodeksu postępowania karnego, w tym art. 291 k.p.k.

Sąd I instancji nadto zauważył, że przy uwzględnianiu zarzutów aktu oskarżenia można prognozować, że łączne obciążenie finansowe oskarżonego J. O. wyniesie 41 500,00 zł (grzywna plus koszty sądowe), K. O. 33 000,00 zł

(grzywna plus koszty sądowe) i 330 000,00 zł tytułem zwrotu nienależnie uzyskanej kwoty z Urzędu Skarbowego w Z., a oskarżonego Ł. C. 33 000,00 zł (grzywna plus koszty sądowe) i 330 000,00 zł tytułem zwrotu nienależnie uzyskanej kwoty z Urzędu Skarbowego w Z.. W ocenie Sądu I instancji powyższe w powiązaniu z danymi dotyczącymi sytuacji materialnej i osobistej oskarżonych uzasadnia dalsze stosowanie dokonanego na ich mieniu zabezpieczenia majątkowego.

Sąd I instancji wskazał również, że stwierdzenie K. O. na temat osiągnięcia wysokich dochodów przez oskarżonych z prowadzonej przez nich działalności gospodarczej, nie zostało poparte żadną dokumentacją, a nawet przy założeniu, że tak faktycznie jest, nie można wykluczyć, że nie ulegnie to zmianie do chwili wykonywania wyroku.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył obrońca oskarżonych zarzucając mu:

1) obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a to art. 291 k.p.k. w zw. z art. 292 k.p.k. w zw. z art. 293 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 113 § 2 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 131 § 1 k.k.s., poprzez bezpodstawne przyjęcie, iż prawidłowym jest zastosowanie wyłącznie podstawy prawnej wynikającej z przepisów k.p.k. do zabezpieczenia na mieniu oskarżonych K. O. i Ł. C. wykonania grożącego im środka kompensacyjnego w postaci „obowiązku naprawienia szkody” w wysokości 333.000,00 złotych na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Z. z uwagi na uznanie, iż art. 131 k.k.s. stanowi uzupełnienie art. 291 k.p.k. mające na celu poszerzenie katalogu środków reakcji karnej, które mogą być przedmiotem zabezpieczenia majątkowego, co zdaniem Sądu zgodnie z treścią art. 113 § 1 k.k.s. uzasadnia stosowanie przepisów k.p.k., podczas, gdy Sąd nie uwzględnił specyfiki odpowiedniego zastosowania przepisów procedury karnej na gruncie k.k.s., gdyż na zasadzie art. 113 § 1 k.k.s. w postępowaniu w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe stosuje się odpowiednio przepisy k.p.k., jeśli przepisy k.k.s. nie stanowią inaczej, przy czym taką odmienną regulację zawiera art. 113 § 2 pkt 1 k.k.s., który wyklucza stosowanie przepisów dotyczących pokrzywdzonego, dlatego też niedopuszczalnym w niniejszej sprawie jest zabezpieczenie majątkowe mające na celu zabezpieczenie „obowiązku naprawienia szkody”, albowiem pojęcie „szkody”, jak również instytucja naprawienia szkody na zasadzie art. 46 k.k. są nierozdzielnie i funkcjonalnie związane z pojęciem pokrzywdzonego, co w konsekwencji wyklucza zastosowanie przepisów prawa karnego oraz prawa karnego procesowego w takim zakresie, a ponadto na gruncie kodeksu karno-skarbowego nie występuje pojęcie szkody, lecz mowa być może li tylko o „odpowiedniku” tego pojęcia w postaci uszczuplenia należności publicznoprawnej i tylko w takim znaczeniu ewentualnie mogłaby być rozważana w/w podlegająca zabezpieczeniu kwota, co z uwagi na autonomiczną regulację dotyczącą zabezpieczenia majątkowego na gruncie kodeksu karno-skarbowego zawartą w art. 131 § 1 k.k.s. (który notabene nie został zastosowany w niniejszej sprawie) pozwalałoby na zabezpieczenie uszczuplonej należności publicznoprawnej, lecz w żadnym razie nie pozwalałoby to na zabezpieczenie grożącego środka kompensacyjnego w postaci obowiązku naprawienia szkody, na co również wskazuje art. 20 § 2 k.k.s., który pomija rozdział Va kodeksu karnego dotyczący min. środków kompensacyjnych, co w konsekwencji powoduje, że zastosowano zabezpieczenie majątkowe w odniesieniu do czynów zabronionych penalizowanych przez k.k.s. bez właściwej podstawy prawnej;

2) obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a to art. 291 i nast. k.p.k. w zw. z art. 399 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 113 § 2 k.k.s. w zw. z art. 131 § 1 k.k.s., poprzez bezpodstawne przyjęcie, iż kwestia kwalifikacji prawnej czynów zarzucanych oskarżonym będzie przedmiotem analizy Sądu dopiero na etapie wyrokowania i nawet zakładając, iż w obecnym kształcie jest ona nieprawidłowa nie zmienia to aktualności wymierzenia kar grzywnien i kosztów procesu, co w optyce Sądu uzasadnia zapatrywanie, iż prawidłowym jest zastosowanie wyłącznie przepisów k.p.k. z pominięciem stosownych regulacji zawartych w k.k.s. w sytuacji, w której niemożliwym jest przyjęcie, iż doszło do popełnienia przestępstw penalizowanych przez kodeks karny, tj. art. 286 k.k. i art. 273 k.k., a w konsekwencji w przypadku, gdy nie została spełniona przesłanka zabezpieczenia majątkowego określona w art. 291 k.p.k. polegająca na uprawdopodobnieniu popełnienia przestępstwa w rozumieniu tego artykułu, a to z uwagi na niezrealizowanie przesłanki ustawowej wynikającej z art. 8 § 1 k.k.s. (który to artykuł notabene został pominięty przez prokuratora w postanowieniach z dnia 19 października 2016 r.) związanej z tzw. idealnym zbiegiem czynów zabronionych, która wyjątkowo uzasadnia podwójne prawnokarne wartościowanie tego samego czynu, to jest kwalifikowanie go zarówno w oparciu o przepisy kodeksu karno-skarbowego jak i kodeksu karnego, albowiem w

przedmiotowej sprawie nie może być mowy o idealnym zbiegu czynów, gdyż zastosowanie znajduje reguła wyłączenia wielości ocen w postaci zasady *lex specialis derogat legi generali*, co skutkuje niedopuszczalnością przyjęcia, iż czyn oskarżonych K. O. i Ł. C. wyczerpał znamiona czynów z art. 286 § 1 k.k. oraz art. 273 k.k., a która to okoliczność ma bezpośrednie przełożenie na istnienie przesłanki ustawowej wymaganej przez art. 291 k.p.k. w postaci „popelnienia przestępstwa”, gdyż zarzucany oskarżonym czyn może być rozpatrywany wyłącznie w płaszczyźnie „przestępstwa skarbowego”, co uzasadnia zastosowanie art. 131 § 1 k.k.s.;

3) obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a to art. 291 nast. k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 113 § 2 k.k.s. w zw. z art. 131 § 1 k.k.s., poprzez bezpodstawne niezastosowanie art. 131 § 1 k.k.s. co do orzeczenia zabezpieczenia majątkowego na mieniu oskarżonego J. O., któremu zarzucono wyłącznie popelnienie czynów zabronionych penalizowanych przez kodeks karny skarbowy, oraz poprzez zastosowanie jako podstawy orzeczenia tego zabezpieczenia wyłącznie przepisów k.p.k., podczas gdy nie zaistniała w jego przypadku przesłanka ustawowa wymagana przez art. 291 k.p.k. w postaci „popelnienia przestępstwa”, gdyż zarzucany oskarżonemu czyn może być rozpatrywany wyłącznie w płaszczyźnie „przestępstwa skarbowego”, co uzasadnia zastosowanie art. 131 § 1 k.k.s.;

4) obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a to art. 2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 92 k.p.k. w zw. z art. 291 §1 i 4 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 113 § 2 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 131 § 1 k.k.s., poprzez bezzasadne przyjęcie, iż w niniejszej sprawie spełniona została przesłanka zastosowania zabezpieczenia majątkowego w postaci „uzasadnionej obawy, że bez takiego zabezpieczenia wykonanie orzeczenia będzie niemożliwe albo znacznie utrudnione” podczas, gdy sytuacja majątkowa, a w szczególności dochody uzyskiwane przez oskarżonych, jak również prognoza ich uzyskiwania w przyszłości oraz aktualny stan majątkowy wyrażający się w posiadanych nieruchomościach, zapasach, a także przysługujących wierzytelnościach (co wykazane zostało poprzez załączone do niniejszego pisma zeznania podatkowe PIT oraz ewidencje środków trwałych za 2018 rok), wskazują na to, iż nie zachodzi uzasadniona obawa, że bez stosownego zabezpieczenia wykonanie orzeczenia stanie się niemożliwe lub znacznie utrudnione, przy czym Sąd Okręgowy uznał, iż „nawet jeśli by założyć, iż faktycznie osiągnęte dochody na obecną chwilę uzasadniałyby uchylenie zabezpieczenia majątkowego, to nie można wykluczyć, iż sytuacja ta nie ulegnie zmianie do chwili wykonywania wyroku”, co w optyce Sądu uzasadnia odmowę uchylenia zabezpieczenia majątkowego, a co stanowi obrazę art. 291 § 4 k.p.k. poprzez zaniechanie niezwłocznego uchylenia w całości bądź w części zabezpieczenia majątkowego wskutek ustania przyczyn jego zastosowania, a także stanowi jaskrawy i niedopuszczalny przykład nie tylko niestosowania przepisów k.p.k. w zakresie przesłanki „uzasadnionej obawy, iż bez stosownego zabezpieczenia wykonanie orzeczenia stanie się niemożliwe lub znacznie utrudnione” odnoszącej się zawsze do aktualnego dochodu i majątku oskarżonych, ale także oparcie podstawy orzeczenia nie o stan faktyczny zaistniały w sprawie, lecz o własne, dowolne i hipotetyczne wyobrażenia dotyczące zmian w stanie faktycznym jakie mają nastąpić w przyszłości,

5) obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a to art. 2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. poprzez zaniechanie obowiązku dochodzenia do prawdy obiektywnej i błędne nieprzeprowadzenie przez Sąd z urzędu dowodu w postaci ustalenia sytuacji majątkowej oskarżonych celem zbadania istnienia przesłanki zabezpieczenia majątkowego dotyczącej zachodzącej uzasadnionej obawy, że bez stosownego zabezpieczenia wykonanie orzeczenia stanie się niemożliwe lub znacznie utrudnione w przypadku, gdy materiał dowodowy w tym zakresie jest niepełny oraz nasuwa wątpliwości co do stanu faktycznego sprawy;

Z ostrożności procesowej zaskarżonemu postanowieniu na zasadzie art. 438 pkt 3 k.p.k. zarzucił:

przy czysto hipotetycznym założeniu, iż zapatrywanie Sądu w przedmiocie podstaw prawnych zastosowanego zabezpieczenia majątkowego - pomimo ewidentnego naruszenia prawa procesowego w tej kwestii - było słuszne, błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia mający wpływ na jego treść, a polegający na bezzasadnym uznaniu, iż okoliczności ujawnione w sprawie uzasadniają utrzymanie w mocy zabezpieczeń majątkowych podczas, gdy już w zażaleniu na postanowienia Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Chrzanowie z dnia 19 października 2016 roku, a następnie wraz z wnioskiem o uchylenie zabezpieczenia majątkowego

z dnia 9 kwietnia 2018 roku, obrońca wskazał, iż należności publicznoprawne zostały wcześniej zabezpieczone na koncie depozytowym właściwego Urzędu Skarbowego, co uzasadnia uchylene chociażby w części postanowień o zabezpieczeniu majątkowym wydanych w stosunku do oskarżonych K. O. i Ł. C. w zakresie dotyczącym „obowiązku naprawienia szkody”, a ponadto polegający na bezpodstawnym uznaniu, iż w sprawie nie pojawiły się żadne nowe okoliczności, podważające ocenę Sądu co do prawidłowości podstawy prawnej i faktycznej dokonanego zabezpieczenia przy jednoczesnym pominięciu okoliczności, które ewidentnie zaistniały w przedmiotowej sprawie, a które w sposób oczywisty dotyczyły prawidłowości podstawy faktycznej dokonanego zabezpieczenia tj. pominięciu okoliczności, iż oskarżona K. O. złożyła oświadczenie w kwestii osiąganych wysokich dochodów przez oskarżonych tytułem prowadzonej działalności gospodarczej, co winno mieć przełożenie na wydane rozstrzygnięcie, albowiem przy prawdziwości w/w oświadczenia oraz przy należyтым uwzględnieniu okoliczności zaistniałych na kanwie niniejszej sprawy za zdezaktualizowaną należy uznać przesłankę uzasadnionej obawy, że bez stosownego zabezpieczenia wykonanie orzeczenia stanie się niemożliwe lub znacznie utrudnione.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie wniosku o uchylene zabezpieczenia majątkowego.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje.

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie, co nie oznacza, że podzielono wszystkie podniesione w nim zarzuty, w szczególności zaś te, w ramach których podjęto raz jeszcze próbę zakwestionowania zasadności i prawidłowości orzeczonego wobec oskarżonych zabezpieczenia majątkowego. Zarzutów tych w ogóle nie badano, gdyż wobec uprzednio przeprowadzonej przez Sąd Okręgowy w Krakowie (w postanowieniach z dnia 3 stycznia 2018 roku) kontroli odwoławczej wydanych w sprawie postanowień o zastosowaniu tego środka przymusu, przytaczane w nich argumenty straciły obecnie na swym znaczeniu.

Oskarżony może w każdym czasie wnosić o uchylene w całości lub części dokonanego zabezpieczenia majątkowego albo o jego zmianę. Wniosek taki, aby jednak był skuteczny, nie może odwoływać się do tych samych okoliczności, które były już podnoszone w żądaniu na postanowienie o zastosowaniu tego środka przymusu, lecz musi bazować na nowych okolicznościach, poprzednio nieuwzględnionych, które za takim postąpieniem przemawiają (zob. postanowienie tutejszego Sądu z dnia 9 stycznia 2013 roku, sygn. akt II AKz 542/12 oraz cytowane w nim orzecznictwo i literatura; postanowienie Sądu Najwyższego II KZ 179/81, LEX nr 21917; S. Steinborn, Komentarz aktualizowany do art. 293 Kodeksu postępowania karnego, LEX; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach, II AKz 370/02, OSA 2002/12/88). W praktyce, przez odwołanie się do tych nowych okoliczności, wniosek może zmierzać do wykazania, że na obecnym etapie postępowania nie zachodzi już duże prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu przestępstwa. Może też wskazywać na wystąpienie takich nowych okoliczności, relewantnych z perspektywy wydanego postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym, które dezaktualizują przyjmowaną wcześniej w tym orzeczeniu prognozę, że bez takiego zabezpieczenia wykonanie wymienionych w nim kar i środków nie będzie możliwe albo będzie znacznie utrudnione.

Przenosząc te uwagi na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że w złożonym wniosku o uchylene zabezpieczenia majątkowego obrońca oskarżonych nie powołał się na żadne nowe okoliczności, które mogłyby w tamtym czasie skutkować wydaniem postulowanego przez niego orzeczenia, a poprzestał wyłącznie na odwołaniu się w całości do tej samej argumentacji, którą wcześniej zaprezentował w żądaniu na postanowienia prokuratora z dnia 19 października 2016 roku o zastosowaniu tego środka przymusu. W szczególności, nie zgadzając się zarówno z tymi postanowieniami jak i rozstrzygnięciami Sądu Okręgowego w Krakowie, które wydane zostały po rozpoznaniu wniesionego przez niego żądania, obrońca oskarżonych ponownie wskazał na wadliwość przyjętej w akcie oskarżenia kwalifikacji prawnej niektórych zarzucanych oskarżonym czynów, która miała znaczenie dla określenia podstawy prawnej i zakresu zastosowanego zabezpieczenia majątkowego, a w dalszej kolejności ponownie zwrócił uwagę na wyjątkowy charakter tego środka przymusu. W takim stanie rzeczy rację miał Sąd I instancji, że wniosek złożony w tym kształcie nie mógł być uwzględniony. Jak już bowiem wyżej zauważono, uprawnienie oskarżonego do żądania uchylene w całości lub części zabezpieczenia majątkowego jest uzależnione od ujawnienia się nowych okoliczności, nie można natomiast go

interpretować jako prawa do zgłaszania tego żądania w każdym czasie, gdy relewantny w tym zakresie stan faktyczny nie zmienił się w istotny sposób.

Obecnie jednak, w postępowaniu odwoławczym zainicjowanym wniesionym zażaleniem, sytuacja ta uległa zasadniczej zmianie, gdyż obrońca oskarżonych nie poprzestał już w nim na powtórzeniu tych samych argumentów, do których nawiązywał we wniosku o uchylenie zabezpieczenia majątkowego, a wcześniej w zażaleniu na postanowienia o zastosowaniu tego środka przymusu, lecz powołał się na nowe okoliczności, odnoszące się do aktualnej sytuacji majątkowej oskarżonych, które zobrazował dołączonymi do niego dokumentami w postaci zeznań o wysokości osiągniętego przez oskarżonych dochodu w 2017 roku oraz ewidencji środków trwałych za rok 2018. Z dokumentów tych bezspornie wynika, że oskarżeni K. O. i Ł. C. prowadząc spółkę (...) s.c. osiągnęli w 2017 roku łączny dochód w wysokości 416 652,46 zł, natomiast J. O. w ramach prowadzonej firmy (...) uzyskał w tym samym roku dochód w wysokości 40 578,53 zł. Wynika z nich również, że w 2018 roku wartość środków trwałych w firmie (...) wyniosła 441 848,08 zł, a w spółce (...) s.c. – 3 126 517,81 zł.

W świetle tych okoliczności, bacząc nadto na fakt, że oskarżeni są właścicielami nieruchomości, na których dokonano zabezpieczenia majątkowego, a jednocześnie nie tracąc z pola widzenia, iż na wniosek (...) s.c. przyjęto na podstawie art. 33d § 2 pkt 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa zabezpieczenie w kwocie 847 881,01 zł, które nie wygasło i obejmuje swym zakresem ciężące na K. O. i Ł. C. zobowiązania z tytułu zarzuconego im przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 12 k.k., nie sposób odmówić racji autorowi zażalenia, że zaistniały przesłanki do uchylenia stosowanego wobec oskarżonych zabezpieczenia majątkowego. Domagając się wydania takiego orzeczenia obrońca oskarżonych zasadnie zwraca uwagę w zażaleniu, że zabezpieczenie majątkowe nie jest regułą, lecz wyjątkiem. Jako że stanowi ono środek przymusu procesowego ingerujący w sferę praw majątkowych i swobodę dysponowania oznaczonymi wartościami majątkowymi, może być stosowane (utrzymywane) wyjątkowo i tylko w niezbędnym zakresie, przy spełnieniu wszystkich ustawowych przesłanek. Jest okolicznością bezsporną, że w przedmiotowej sprawie oskarżeni nie podejmowali działań, które mogłyby rodzić obawę, że bez zabezpieczenia majątkowego wykonanie przyszłych kar i środków stanie się niemożliwe lub znacznie utrudnione. Zatem, skoro jednocześnie dysponują oni majątkiem pozwalającym na wywiązanie się w przyszłości z zobowiązań finansowych wynikających ze skazującego wyroku, a najdolegliwsze z nich zostały już zabezpieczone w innym trybie, dalsze utrzymywanie dokonanego w sprawie zabezpieczenia majątkowego traci rację bytu. W chwili obecnej środek ten stanowi dolegliwość, która nie ma swego uzasadnienia w treści art. 291 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.

Mając to na uwadze Sąd Apelacyjny postanowił jak na wstępie.

SSA Barbara Polańska-Seremet SSA Marek Długosz SSA Barbara Nita-Światłowska